

Kort om I Ur och Skurs pedagogik

I Ur och Skurs mål med Läroplanen som grund Verksamheten ska sträva efter att varje barn:

- Utvecklar intresse för och kunskaper om naturen samt utvecklar en naturkänsla
- Utvecklar kunskap om en hållbar livsstil
- Utvecklar kunskap om och praktiskt handlande efter allemansrätten
- Får stöd och stimulans i hela sin utveckling genom vistelse i naturen
- Får möjlighet till rörelse och gemenskap på ett lustfyllt sätt i naturen
- Får utveckla grunden till ett livslångt intresse för friluftsliv

Metodmodell: alla delarna i cirkeln ingår i I Ur och Skur verksamheten.

I Ur och Skur är en pedagogik som utvecklats sedan 1985 med Friluftsförbundet barnverksamhet som utgångspunkt. En pedagogik utvecklad i Sverige av pedagoger på I Ur och Skur.

I Ur och Skur finns i skiftande driftsformer. Enheterna är ekonomiskt och administrativt fristående, men knutna till Friluftsförbundet I Ur och Skur Utveckling genom avtal. Från 2015 är I Ur och Skur utveckling även huvudman för förskolor.

I Ur och Skur är en metod och pedagogik i arbetet mot läroplanernas mål med friluftsliv, utomhuspedagogik, upplevelsebaserat lärande och ett medvetet ledarskap. Där friluftsliv bjuder på spänning, upplevelser, kunskaper och rörelse utan krav på prestation och konkurrens.

Ett av målen är att barnen ska utveckla god kunskap om naturen. Den ökade kunskapen ska ge naturkänsla och förståelse för sambanden i naturen. Barn ska ges möjlighet till ett lärande om naturen, praktiskt handlande efter Allemansrätten och utveckla en miljömedvetenhet. För att uppnå detta är det viktigt att barnen trivs och har roligt året om i skogen, på ängen, på gården, vid sjön, i parken och på fjället. I Ur och Skur anser att naturen är en fantastisk lekplats och lärmiljö med oändliga möjligheter för barns utveckling och välbefinnande. I utomhusmiljön hittar liten som stor alltid utmaningar! Förskolan/skolan arbetar efter I Ur och Skurs miljöplan för att utveckla handlingsberedskap för och kunskaper om, en mer hållbar utveckling/livsstil.

Enligt studier så vet man att barn som regelbundet vistats ute i naturen före 11 års ålder blir mer miljömedvetna ¹.

Barn och elever ska få utveckla förmågor och färdigheter inom olika friluftaktiviteter som skidor, skidskor, laga mat över eld, vandra mm.

¹ Children, Youth and Environment Vol 16:1)

² Söderström, M. Blennow, M. Barn på utedagis har lägre sjukfrånvaro. Läkartidningen. 15, pp 1670-1672

³ Grahn, P. Mårtensson, F. Lindblad, B. Nilsson, P. Ekman, A. Ute på dagis. SLU. Stad & land 145. Alnarp, 1997

⁴ SCAMPER, Karolinska institutet, 2004, Kidscape 2010⁴ SCAMPER, Karolinska institutet, 2004, Kidscape 2010

Utomhuspedagogiska metoder och Upplevelsebaserat lärande som knyts ihop med reflektion och fakta är ett grundläggande arbetssätt för I Ur och Skur.

I Ur och Skur har ett medvetet ledarskap och utgår från barnens erfarenheter och kunskaper. Pedagoger och arbetslag ska ha ett lyhört och ödmjukt förhållningssätt. De förstår att alla lär på olika sätt och under olika betingelser. De ska sträva efter ett arbetssätt där man arbetar utifrån barnens nivå; på huk, där barnen t.ex. hittar en nyckelpiga eller utforskar en stubbe och medvetet stimulera till utökade kunskaper. De vuxna är barnens förebilder som planerar verksamheten utifrån barnen och styrdokumentet. Karaktäristiskt för I Ur och Skurs ledarsyn är att vara en medupptäckande, medundersökande, medupplevande och medagerande ledare och använda dialog och reflektion.

Pedagogerna ska utnyttja naturens mångfald utifrån varje barns förutsättningar för att ge grunden till ett livslångt lärande. Det upplevelsebaserade lärandet är viktigt inom I Ur och Skur. Upplevelser och strävan efter att konkretisera abstrakta kunskaper är centralt för barns lärande. De ska få uppleva med alla sinnen och med hela kroppen. I den viktiga reflektionen ökar barnens förståelse och de kommer ihåg kunskaperna. Det är också viktigt att arbeta i projektform/tema för att barn ska se sammanhang och helhet. Pedagogen måste kunna utmana barnen till fortsatt lust att förstå sitt lärande.

Pedagogen ska genom lek och aktiviteter i naturen låta barnen utveckla sin fantasi och sin kreativitet. Barnen ska bilda och vidga sin begreppsvärld genom att använda alla sina sinnen. Den ”fria” kreativa leken värdesätts högt inom I Ur och Skur. Leken är en väg till utveckling och lärande. Genom lek får barn möjlighet att utvecklas socialt, kunskapsmässigt, emotionellt, motoriskt och språkligt.

Föräldrasamverkan är centralt inom I Ur och Skur, för att uppnå god kvalitet. Det centrala är att barnens två världar, hemmets och förskolan/skolan/pedagogisk omsorg, måste mötas och samverka, för att barnen ska få så goda förutsättningar som möjligt. Verksamheterna är ett komplement till hemmet.

Utemiljön öppnar upp våra sinnen och är världens mest kreativa lekplats och lärmiljö. Närmiljön ska vara utgångspunkten för I Ur och Skurs dagliga utevistelse. Gården och de närbelägna platserna är de centrala miljöerna. Det gäller hela tiden att göra didaktiska övervägande; vilka moment som görs bäst ute och vilka moment som passar bäst inne, beroende på aktivitet, barngrupp, väder och årstid. Det är ett sätt att nå en lustfylld och utvecklande verksamhet.

I långa tider har människan trott att utelek och friluftsliv främjar hälsan och välbefinnandet. Detta är extra viktigt för barn och deras utveckling. Studier har visat samband mellan stor utevistelse och ökat goda hälsotillstånd hos förskolebarn.^{2,3} De hälsotillstånd som främst avses gäller infektioner, stressåkommor, grovmotorisk förmåga och koncentration.² Det är viktigt att barn får röra sig fritt i skog och mark dagligen.³ Barn mår bra av att vistas utomhus i dagsljus.⁴ Barnen tar fyra steg fler per minut än andra barn och når upp till de 12000-15000 steg per dag som barn behöver för att må bra. I Ur och Skur arbetar hälsofrämjande och strävar efter att öka barns välbefinnande. Att grundlägga ett intresse för friluftsliv ger fortsatt fysisk aktivitet högre upp i åldrarna.

Sammanfattningsvis syftar I Ur och Skurs metoder till att stimulera, intressera och aktivera barn genom lärande i och om naturen året runt. Metoderna ska även stärka deras självkänsla, sociala kompetens och empatiska förmåga. Pedagogerna medagerande och vägledande arbetssätt är viktigt för barns lärande. Pedagogernas förhållningssätt och syn på barn, lärande, friluftsliv och natur, samt de sätt de använder I Ur och Skurs metoder på, är det som kallas I Ur och Skurpedagogik.

För att en förskola, skola och pedagogisk omsorg ska få kalla sig I Ur och Skur finns kriterier för verksamheten, I Ur och Skur pedagogiska idé och gällande läroplan måste följas. Kvaliteten i verksamheten säkerställs genom Systematiskt kvalitetsarbete, genom att personalen genomgår Grundutbildning I Ur och Skur, Friluftsförämjandets ledarutbildningar, fortbildningar och deltar i nätverksträffar. För mer information: www.iurochskur.se, 08-449 22 70.

¹ Children, Youth and Environment Vol 16:1)

² Söderström, M. Blennow, M. Barn på utedagis har lägre sjukfrånvaro. Läkartidningen. 15, pp 1670-1672

³ Grahn, P. Mårtensson, F. Lindblad, B. Nilsson, P. Ekman, A. Ute på dagis. SLU. Stad & land 145. Alnarp, 1997

⁴ SCAMPER, Karolinska institutet, 2004, Kidscape 2010⁴ SCAMPER, Karolinska institutet, 2004, Kidscape 2010